

Aksak Soruların İçindeki Kafa Bulantısı

Halil Karapaşaoğlu
ruhsalkorku@yahoo.com

Denizi özledim bu akşam. Ona sarılmayı, onu hissetmeyi, içinde kaybolmayı... Etten yapılmış bedenimden, fiziğin tanımlayamadığı duygularıma kadar onu yaşadım. "Dışarıya" çıktığım ilk an, sükunetle karşılarken bilmediğim ve daha sonra bildiğim için zaman zaman pişman olduğum şu hayatı, ebe dokunduktan sonra çıplak bedenime, ağlayarak karşıladım. Kendilerinin kim olduğunu bilmediğim insanlar, ben ağlarken mutlu oldular. İlk ve son an, o andı insan için. Değer verdikleri bir varlığın ağlaması, ilk ve son kez insanı mutlu etmişti. "Bir taneymiş" dediler dünya. Hade arada bir "iki tane" olsun. Ama üç tane olabilir mi dünya? Olur. Peki üç tane dünyayı, bir anda yaşayabilir mi insan? Evet! Üç tane dünyanın içinde yaşıyorum ben.

Yorumsuz, salt kendiliği içinde var olan dünya. Sözde "objektif" olan. Masanın masa gibi durduğu, ağacın orada olması için orada bulunduğu, arabaların, binaların ve insanların "böyle" olmalarının "gerekli" ve "doğal" olduğu; yani herşeyin kendiliği içinde "normal" kabul edildiği... "İnsan doğası bu! Ya da insanın doğası bunları gerektiriyor!" söylemlerinin günlük yaşam dilinde, sıkça duyulduğu bir dünya. İkincisi, kendi kafamda yarattığım; kendimi özgür hissettiğim, güllük gülistanlık olan hani. Daha doğrusu, yaşamak, duymak ve bilmek istediklerimi bildiğim ve geri kalan diğer "şeyleri" aslında umursamadığım, dikkate almadığım, kendi kafamda yarattığım gerçeklik ile yaşadığım ve hayatı algılamaya o gerçekliğe göre değerlendirdiğim dünya. Üçüncü dünya da; farkına vardığım, keşiflerle dolu olan. Yani acıları, yıkımları ve hüznüleri... Yani mutluluğu, huzuru ve şefkati içinde barındıran. "Kendime" göre değil de, var olanın yarattığı, etki ve tepkinin birlikte birbirini şekillendirdiği, mutlaklık kavramının yer edinmediği, hiç birşeyin normal olarak kabul görmediği, insan doğasının ya da nesnelere doğasının değişebilirliğinin söz konusu olduğu, çevrede olup biten olayların olması gerektiği gibi değil de, belirli mekanizmalar tarafından belirli amaçlar için yapıldığı, kalabalık dünya. Tekrar saymamız gerekirse isimlerini; 1. Normal Dünya, 2. Yalnız Dünya, 3. Kalabalık Dünya. Üç tane birbirinden "farklı" olan bu dünyaların, hangisinin içinde, gece gündüz bas bas bağırdığım "özgürlük" dedikleri şey?

İçinde yaşadığım bu dünyada (üç

dünyanın birlikte bir dünya olduğu), seçmek isteyeceğimden ya da seçebileceğimden daha fazla çeşit var. Örneğin; bir ayakkabının yüzlerce çeşidinin olması, hiç de anormal bir durum değil. Bu, herşeyin "normal" olduğu, "Normal Dünya'ya" göre alışılmış koşullardan bir tanesi. İstedğimden daha fazla çeşidin var olması, bana "seçme özgürlüğü" yarattığı ve kendimin de özgür olması gerektiğini düşündüğüm için, herhangi bir sorun teşkil etmiyor. Çünkü benim özgürlüğüm, bana ne kadar çeşit sunulursa o kadar artıyor. Burdan da anlaşılacağı gibi, "Normal Dünya" ve "Yalnız Dünya" birbirini tamamlayan iki olgu. Acaba, kendi özgürlüğüm bana ne kadar çeşit sunulursa o kadar mı artıyor? Başka bir deyişle, ben bu çeşitler arasından ne kadar fazla ürün tüketirsem, o kadar mı fazla özgürleşiyorum? Galiba bu sorular sadece "Kalabalık Dünyada" kendi cevabını bulabiliyor.

Bugün hangi ayakkabıyı giysem? Siyah olanı. Yok yok! En iyisi ben yeşil olanları giyeyim. Hııııı. Yeşiller de olmaz. Ayşe'nin ve Mehmet'in de tıpkısının aynısı olan yeşil ayakkabıları vardı. Şu köşede duran gri renkli ayakkabılar, iyiye benziyor. En iyisi ben onları giyeyim. Hem kimsenin

ailede babaya, okulda öğretmene, askerde komutana, partide başkana karşı çıkamayız. Babanın çocuğu, komutanın askeri dövmesi, onu aşağılaması hep normal ve doğal olmuştur.

daha öyle, ona benzer bir ayakkabısı yok. Tek ve orijinal. İşte doğru iki kelime; Tekim ve tek olduğum gibi orijinalim de.

Bir bilet kesmeli. Nereye mi? Düşlerime giren "Kalabalık Dünya'ya". Kabı altın kablama olan, gözleri kamaştırıran bir yoğurt kabı gibiyim, yalnız ve normal dünyada. Bu yoğurdu da yesek fena olmaz. Hem çok lezzetli olmalı. Baksana orada, nasıl ihtişamlı bir şekilde duruyor. Yoğurdu yemeliyim. Ne? Yoğurt çoktan küflenmiş. Hem de leş gibi kokuyor. Yoksa ben yoğurt gibi miyim? Yok canım! İnsan hiç süttten yapılırmı, mayalanmaya bırakılır mı? Ben yoğurt gibiyim. Dışı altın kaplama olan, gözleri kamaştırıran. Peki içi nasıl olan?

Yaşamın kendisi belirli mekanizmalar tarafından organize edilip sistemleştirilmiş. Önüme konulan, binlerce şey arasından hangisini, neden seçmem gerektiğini bilmeden, her saniye aslında bişeyleri seçiyorum. Bu tercihlerin kendi elimde olduğu ilizyonunun içinde de,

kendimi özgür hissediyorum. Salt "tek" olma ve salt "orjinalliği" arama kaygıları içinde, bugün hangi giysiye giysemde farklı olsam, kendimi nasıl beğendiririm vs. sorularıyla birlikte, aslında her an tedirgin ve aslında her an büyük korkular içinde yaşamı tüketmekteyim. Seçme özgürlüğümün olduğunu düşündükçe, ve bunun için sevindikçe, tutsaklaşmaya doğru gidiyorum. Bir insan neden ayakkabı giyer? Bir insanın kaç tane ayakkabıya ihtiyacı olur ki? Kendi düşünsel ve fiziksel

Bugün hangi ayakkabıyı giysem? Siyah olanı. Yok yok! En iyisi ben yeşil olanları giyeyim. Hııııı. Yeşiller de olmaz. Ayşe'nin ve Mehmet'in de tıpkısının aynısı olan yeşil ayakkabıları vardı. Şu köşede duran gri renkli ayakkabılar, iyiye benziyor. En iyisi ben onları giyeyim.

varlığım, neden kendini ayakkabı üstünden tanımlasın ki dünyaya?

Sorunlara karşı sorulmamış soruların varlıkları, güçsüz bir şekilde yaşamın içinde yer alır. Ama sorunların çözümüne dair sorulmuş sorular, yaşamın içinde büyük bir ağırlık taşır. Nedenlerin olmadığı bir dünya korkunçtur. Korkunç olduğu için korku vericidir. Ve işte o korku vericilik sayesinde, ailede babaya, okulda öğretmene, askerde komutana, partide başkana karşı çıkamayız. Babanın çocuğu, komutanın askeri dövmesi, onu aşağılaması hep normal ve doğal olmuştur. Öğretmene kutsal saygı çerçevesinde tapılmalıdır. O, ne söylerse doğrudur. Partinin başkanını eleştiremezsin. O toplumun lideri, o toplumu kontrol edebilecek yetide olan tek insandır. Her zaman, babama, öğretmenime, komutanıma vs. saygı duymam lazım. Bu insanın doğasında vardır. Onlar hep vardı ve varolacaklar.

Karışık, karmaşık ve aslında bir o kadar da düzenli bütün bu olup bitenler. Üç tane dünya yok yaşamın içinde. Kim demiş ki üç tane var diye. Sırf yeni bişeyler söylemek için, yeni isimler mi bulmak lazım? Her söylenen, her ortaya atılan doğru olsaydı, vay halimize? "Özgürlük mü?" dedin. Evet özgürlük dedim. Peki özgürlüğü bulamadım ya da özgürlük diye bişey yoktur desem sana? Kendimi gece gündüz boşa yırtıyorum desem kendime? Bu kez insanlar ağlarken, ben gülssem kahkahalar atarak, çok mu bencil olurum? Yok canım! Bu benim doğamda var zaten. Neden ayıp olsun ki! ☒